

**ACTIVITEITENVERSLAG
2021**

**VIRU
DAGE**

INHOUDSOPGAVE

1	VOORWOORD.....	3
2	Ondersteuning (KultuurLoket; POPgroningen)	4
2.1	KultuurLoket	4
2.2	POPgroningen	7
3	Wijkprogramma (VRIJDAG in de Buurt)	8
4	Kunst op school (Onderwijs en naschools)	9
4.1	VRIJDAG Onderwijs	9
4.2	VRIJDAG Naschools	11
5	Cursussen/lessen/workshops bij VRIJDAG	12
5.1	Beeldende kunst	13
5.2	Muziek	13
5.3	Theater	15
6	VRIJDAG interne organisatie.....	17
6.1	Marketing & Communicatie	17
6.2	Facilitaire Dienst	17
6.3	Personeel & Organisatie	18
6.4	Financiën	19
6.5	Nieuwe huisvesting	19

1 VOORWOORD

De visie en koers van VRIJDAG zijn zeer overtuigend bevestigd door de gemeente en de provincie Groningen in hun cultuurnota's voor de periode 2021 – 2024. Dit geeft ons de ruimte om onze maatschappelijk rol te versterken en dat hebben we dan ook gedaan in 2021.

Onze missie 'iedereen kan meedoen aan kunst en cultuur' verwoord helder waar wij naar streven. Helaas werden we hierbij in 2021 flink gehinderd door de beperkende maatregelen vanwege Covid19. We zijn nu getraind in het snel aanpassen van ons activiteitenprogramma bij veranderende overheidsmaatregelen. Een onderdeel daarvan is dat we steeds makkelijker schakelen tussen fysiek en online, maar daar wordt het niet leuker van en het hindert de effectiviteit van onze activiteiten.

In ons Programma Advies ondersteunen en stimuleren we de actieve beoefening van kunst en cultuur. Dit doen we zowel in de wijken van de Gemeente Groningen (VRIJDAG in de Buurt) als door de hele provincie. Dit laatste deden we in 2021 onder de merken CultuurLoket en POPgroningen. In ons Programma Aanbod bieden we een veelheid van lessen en cursussen, zowel op onze eigen locaties als op scholen. In 2021 hebben we veel aandacht besteed aan het ontwikkelen van het grensvlak tussen ons aanbod van cursussen enerzijds en VRIJDAG in de Buurt anderzijds. Daarmee spelen we nog beter in op de behoeften die bij de mensen in de wijken zijn.

Het thema duurzaamheid is dit jaar op verschillende manieren opgepakt en is zelfs zichtbaar in de programmering van de afdeling Beeldende Kunst. De thematiek van fatsoenlijke betaling (fair pay) heeft dit jaar geresulteerd in het kritisch tegen het licht houden van ons beleid rond het inhuren zzp'ers.

Ondertussen werken we hard aan onze nieuwe huisvesting. In naadloze samenwerking met het gemeentelijke projectteam is er een prachtig gebouw ontworpen dat we in 2025 hopen te betrekken.

Pim Luiten
directeur-bestuurder
maart 2022

2 Ondersteuning (KultuurLoket; POPgroningen)

2.1 KultuurLoket

Begin 2021 is de provinciale steunfunctie amateurkunst 'VRIJDAG Advies' omgedoopt in KultuurLoket. Deze nieuwe naam maakt beter duidelijk dat de steunfunctie er is voor de gehele provincie. In januari is de eigen website www.kultuurloket.nl gelanceerd en is de diversiteit van de dienstverlening op een begrijpelijker manier omschreven. We komen tot vier hoofdthema's, te weten adviseren, promoten, verbinden en ontwikkelen.

Binnen VRIJDAG blijft er sprake van het Programma VRIJDAG Advies. Dit programma omvat het VRIJDAG in de Buurt, de steunfunctie KultuurLoket en de popkoepel POPgroningen.

Begin van het jaar heeft het KultuurLoket samen met de provincie Groningen een gespreksronde gehouden met alle gemeenten. Hier werden de opnieuw geformuleerde opdracht van de provincie en de vier hoofdthema's van het KultuurLoket en POPgroningen doorgenomen op wenselijkheid. Naast het verhelderen van waar het KultuurLoket voor kan worden ingezet kwam naar voren dat een vijftal gemeentes graag van start gaan met het opzetten van een cultuurplatform. Bijna alle gemeentes onderzoeken de mogelijkheid om cultuur te verbinden met sociale opgaves, in het bijzonder de jongeren en de ouderen.

Promotie

De eerste helft van dit jaar stond in het teken van de bouw van de KultuurCentrale, het online cultureel platform voor heel Groningen. Met behulp van een aantal personen uit ons netwerk die representatief zijn voor de potentiële gebruikers is er getest. Daarna is er in mei een 'zachte' lancering geweest om al een eerste hoeveelheid gebruikers te krijgen. Vanaf september hebben we het platform breder gepromoot. Dat was zinvol omdat door het vervallen van de coronamaatregelen er activiteiten werden opgestart. In juni kwam de webcare medewerker voor de KultuurCentrale in functie; hij bewaakt de functionaliteit en de kwaliteit van het gebruik van de KultuurCentrale.

In samenwerking met onze collega-organisatie K&C werd de KultuurCentrale in het najaar uitgebreid met het onderdeel 'Cultuuronderwijs'.

Door de corona-restricties vonden er vorig jaar weinig tot geen culturele activiteiten plaats. Reden om het maken en publiceren van de vierde editie van KultuurBlad uit te stellen tot medio 2022.

Dankzij de KultuurAgenda hebben we de activiteiten van het culturele veld nog steeds goed kunnen promoten. De samenwerking met VanPlan is geëvalueerd en omdat een samenwerking met Marketing Groningen voor hun site visitgroningen.nl een grotere meerwaarde heeft voor het culturele veld, is een overgang van de koppeling van de websites onderzocht. Dit zal in 2022 tot gevolg hebben dat alle culturele activiteiten van visitgroningen.nl automatisch te zien zijn in de KultuurAgenda. De samenwerking met VanPlan komt daarmee tot een einde.

Door de beperkte activiteiten wegens de coronamaatregelen waren er geen Open Podia in 2021. Wel zijn de in de provincie bestaande Open Podia geïnventariseerd. Nu kunnen we met hen contact leggen en ze daar waar nodig ondersteunen met hun marketing en PR. Ook hebben we een workshop gemaakt waarin geïnteresseerde organisatoren leren hoe men een Open Podium kan organiseren.

Adviseren

Opmerkelijk is dat er in de eerste helft van het jaar net zoveel adviesgesprekken zijn geweest als in heel 2020, bijna 100. Een mogelijke verklaring kan zijn de hoop dat het culturele leven weer zou starten. In totaal zijn er rond de 130 adviestrajecten in 2021 geweest.

Veel van die gesprekken gingen over technische zaken die te maken hebben met het streamen van voorstellingen en optredens. Men zocht met name geschikte ruimtes, knowhow en financiering. Een kleiner deel ging over corona compensatieregelingen. Vragen aan de nieuwe adviseur cultuurparticipatie & sociaal domein gingen over projecten in het sociaal domein, hoe te starten, met wie samen te werken en hoe te financieren.

Voor het eerst hebben we door middel van een enquête feedback gevraagd en gekregen van adviesvragers. Het CultuurLoket ontvangt op basis van de ervaring van het contact een 8 als gemiddeld cijfer. 96% van de respondenten geeft aan het CultuurLoket aan anderen aan te bevelen. Zo geeft een adviesvrager aan: "Kultuurloket heeft ons geholpen met het aanvragen van subsidies, ze waren altijd goed bereikbaar en proactief. De personen waar we contact mee hadden waren heel duidelijk en vriendelijk." Een andere adviesvrager schrijft: "Het CultuurLoket heeft voor ons een deur geopend om ons project te kunnen realiseren."

Vlak na de zomer is er voor een jaar een adviseur cultuurparticipatie & sociaal domein aangesteld. In deze nieuwe functie gaat de adviseur onderzoeken op welke wijze deze twee werelden aan elkaar te verbinden zijn en welke rol het CultuurLoket hier kan innemen.

Hiertoe zijn in 2021 de voorbereidingen gedaan voor het organiseren van een netwerkbijeenkomst in het voorjaar van 2022. Nadrukkelijk wordt partnerschap opgezet met het Noordelijk Instituut Kunst in de Zorg, Zorg Innovatie Forum (ZIF), Lectoraat Image in Context van Anke Coumans, maar ook met een leernetwerk van Ieta Berghuis van het NHL in opdracht van de gemeente Leeuwarden.

In de gemeenten Eemsdelta, Hogeland en Westerkwartier wordt in diverse netwerken artistiek inhoudelijk meegedacht over domein overschrijdende activiteiten. De wens is om hierin voor alle gemeenten in de provincie vanuit het CultuurLoket een bijdrage in te kunnen leveren.

Tevens stimuleert het CultuurLoket met deze adviseur dat er meer aanvragen van Groningse bodem worden ingediend voor de regeling Samen Cultuurmaken van het Fonds Cultuurparticipatie.

Ontwikkelen

In 2021 is er een nieuwe lichterij gestart van de opleiding theaterregie. Vanwege corona zijn zij pas in september van start gegaan. Normaliter wordt er gestart met circa 15 cursisten, dit jaar zijn dit er ongeveer 25 cursisten.

Na de zomervakantie is er nog één laatste tentoonstelling gehouden in De Kelder. Vanuit een evaluatie is besloten zelf geen exposities meer te organiseren, maar de focus te richten op het stimuleren van het creëren van meer expositieplekken in de gehele provincie. Deze focus was de afgelopen jaren al zichtbaar in samenwerking met Galerie de Smederij en met de Stichting Oude Groninger Kerken.

In het najaar hebben we nog een paar workshops Fondsenwerving, geluidstechniek en lichttechniek georganiseerd. In samenwerking met Koorplein Noord Nederland hebben we een dirigentencafé georganiseerd.

In het najaar zijn nieuwe workshops ontwikkeld, namelijk 'hoe organiseer ik een Meezingcafé en een Open Podium' en 'Marketing'. Op initiatief van het CultuurLoket zijn door het LKCA zijn 4 personen uit ons netwerk opgeleid tot trainer van de cursus 'Samen Slim Deelnemers Werven'. In Oldambt is eind 2021 gestart met een pilot waar 10 organisaties aan mee hebben gedaan. In 2022 gaan we de cursus breed in de provincie aanbieden.

In de tweede helft van het jaar coördineerde het Cultuurloket ism met K&C (Drenthe) het netwerk van Cultuurcoaches Groningen en Drenthe en het netwerk van Cultuurambtenaren Groningen en Drenthe. In samenwerking met K&C (Drenthe) en Keunstwurk (Friesland) faciliteert de nieuwe adviseur het netwerk Dance Able Noord-Nederland, ten behoeve van meer inclusie in de dans in

Noord-Nederland. Voor deze netwerken begeleiden we de ontmoeting en intervisie om te leren van elkaar.

Netwerken

De adviseurs hebben gedurende het jaar contact gehouden met de kernteams van de cultuurplatforms. Dit om feeling met hen en het culturele veld te houden en daarmee in te kunnen spelen op vragen en behoeftes, oa door online cultuurcafés te hosten of te organiseren.

Zo hebben we bijvoorbeeld voor het cultuurplatform in het Westerkwartier een online cultuurcafé georganiseerd. In de gemeente Groningen hebben we 3 online cultuurcafés georganiseerd waarbij ook de beleidsambtenaar cultuur aanwezig was om direct met het culturele veld in gesprek te kunnen.

- **Hogeland**
Het Hogeland is als platform in wording grotendeels online doorgegaan. Het betrof een uitwerken van vorm en doelen en een zoeken naar nieuwe leden voor het kernteam. Die gezochte uitbreiding is gevonden en inmiddels is er een manifest geformuleerd, verspreid en overhandigd aan de wethouder van cultuur de heer Dijkhuis.
In november was er een goed bezocht live cultuurcafé in Winsum in De Hoogte.
- **Westerkwartier**
Westerkwartier kende vanwege corona een rustig bestaan met weinig activiteiten. In november presenteerde CultuurLoket daar in samenwerking met het Cultuurplatform een zeer goedbezochte workshop fondsenwerving in Niekerk.
- **Veendam**
Hier zagen we de start van een nieuw cultuurplatform met een geheel nieuwe, experimentele aanpak. Twee theatervormgeefsters/designers werkten toe naar een sociaal-cultureel canvas; een levensgrote plattegrond van de gemeente waar diverse netwerken zichtbaar werden gemaakt. Uiteindelijk leidt dit in begin 2022 tot het cultuurplatform Veendam.
- **Westerwolde**
Zit nog in de opstartfase en lag door corona grotendeels stil. De aanzet tot het creëren van het kernteam heeft meteen al geleid tot een live netwerkbijeenkomst waar de gemeente input op heeft gehaald voor het te maken cultuurbeleid.
Westerwolde is de eerste beoogde gemeente voor Gronings vuur 2.0 in 2022.
- **Oldambt**
Is een actief platform en is dat ook tijdens de corona-maanden gebleven, zij het voornamelijk online.
- **Groningen**
Gezien de omvang en diversiteit van het culturele veld, is in 2021 gekozen voor een andere aanpak. Eerst wordt per discipline eventuele knelpunten in kaart gebracht. CultuurLoket heeft samen met de gemeente in 2021 twee keer een online cultuurcafé gehost.

Beschouwing culturele veld in corona

Het culturele veld heeft het zwaar gehad in de corona jaren. Dit betreft niet alleen de verenigingen en de leden, maar ook de professionals zoals dirigenten, regisseurs, technici enz. Een aantal verenigingen heeft helaas moeten besluiten om zichzelf op te heffen. Dit is een landelijke trend.

Extra activiteit

Op initiatief van de gemeente en provincie Groningen heeft het CultuurLoket samen met de Vereniging Groninger Dorpen in september "t Ken Weer!" georganiseerd. Een mooie samenwerking om in alle buurthuizen weer sociale en culturele ontmoetingen mogelijk te maken in de gehele provincie, in de veronderstelling dat de corona achter ons lag.

Deze intensieve samenwerking zal in de toekomst blijven bestaan.

2.2 POPgroningen

Bij POPgroningen is Grunnsonic volledig in een online versie gestreamd, een unieke ervaring waar we andere deskundigheden hebben moeten ontwikkelen. Het local heroes podium bij het bevrijdingsfestival kon wederom niet doorgaan. Nieuwe projectleiders GRONDSLAG, Grunnsonic en Skills en Knowledge zijn geworven en aangenomen. GRONDSLAG, een ontwikkeltraject op maat waarin artiest en zijn/haar behoefte centraal staat is in 2021 van start gegaan. Ruw talent wordt gescout en gecoacht in samenwerking met partners ESNS, SPOT, Vera, Simplon, Noordstaat, Kopjek, Paradigm, EM2 en in afstemming met het professionaliseringstraject Hit The North.

Tijdens het allereerste GRONDSLAG-traject, gingen 8 acts intensief aan de slag met hun performance in het breedste zin van het woord. Na de intakegesprekken met de projectleider en coaches werd er op basis van hun behoefte een gepersonaliseerd traject uitgestippeld. Dit kan variëren van branding tot marketing of netwerk. In een cultureel seizoen vinden er in totaal 4 meet-ups plaats. De deelnemers krijgen tijdens de meet-ups de kans om met professionals uit de muziekindustrie te spreken en gerichte vragen te stellen aan de hand van een thema. ('Wat is je kern als artiest', 'mijn act online', 'podiumpresentatie & sound')

Op woensdag 27 oktober werd voor de negende keer een provincie brede popmeeting gehouden, op initiatief van POPgroningen en dit jaar in samenwerking met EM2. Met Veerkracht & Innovatie als hoofdthema is men met elkaar in gesprek gegaan om zo tot nieuwe inzichten te komen en (beter) kennis te maken met elkaar. Door middel van panelgesprekken, speeddate's en een workshop omdenken, is gesproken over de impact van de coronacrisis op de culturele sector en hoe met de kennis van nu positief naar de toekomst te kijken. Want als we één ding geleerd hebben van deze pandemie, is dat de cultuursector ontzettend veerkrachtig is.

Bij deze meeting waren zo'n 30 collega's aanwezig en met een muzikale omlijsting door Fred Goverde en zijn band.

3 Wijkprogramma (VRIJDAG in de Buurt)

In 2021 waren zes cultuurcoaches voor actief in negen wijken van Groningen: Selwerd, Paddepoel, Vinkhuizen, De Wijert, Ten Boer, Beijum, Lewenborg, Oosterparkwijk en Korrewegwijk/De Hoogte. Zij waren daar actief als verbinder, adviseur en (mede)organisator.

Bijzonder is dat nu, naast de cultuurcoach in Vinkhuizen, ook de cultuurcoach in Paddepoel bekostigd wordt door gebiedsteam West van de gemeente Groningen.

Op de website van VRIJDAG in de Buurt staat per wijk of dorp wat de coaches in gang hebben weten te zetten. Enkele voorbeelden zijn minifestival Poezie in de Kersentuin in Beijum en het programmeren cultureel aanbod van het zomervakantie in alle wijken in samenwerking met Urban House, Noordwoord en Theater Pannenkoek. Het VRIJDAG Meezingcafé is een gewilde activiteit in de wijken; het brengt mensen bij elkaar die het daarna zelf lokaal voortzetten. Met succes zijn er in drie wijken Raamexposities georganiseerd in samenwerking met diverse lokale organisaties en vrijwilligers, waar zo'n 150 bewoners aan hebben meegedaan. Een concept dat zich bij uitstek leent voor onze werkwijze: het enthousiasmeren, helpen organiseren en vervolgens loslaten.

In Selwerd, Beijum en Korrewegwijk/De Hoogte beschikten wij (weer) over activiteitenbudget van de betreffende gebiedsteams van de gemeente. Daarnaast heeft de Gemeente Groningen activiteitenbudget beschikbaar gesteld om in te zetten in de overige wijken. Deze budgetten stellen ons in staat om samen met organisaties in de wijken meer initiatieven aan te jagen en te organiseren en zo nog meer mensen mee te kunnen laten doen aan kunst en cultuur. Gezien de beperkte tijd die een cultuurcoach per wijk te beschikking heeft (8 uur per week) blijft het een uitdaging om keuzes te maken.

De Wijk De Wereld heeft in het voorjaar van 2021 een voorstelling in Vinkhuizen gemaakt en is in het najaar van 2021 neergestreken in de Oosterparkwijk. Om beter te waarborgen dat hun activiteiten doorgaan als het project voorbij is, worden voortaan aan het begin van het traject makers betrokken die na afloop ook als maker in de wijk betrokken blijven. In de Oosterparkwijk zal deze werkwijze voor het eerst vorm krijgen.

Ook is in 2021 gefocust op verdere samenwerking met de diverse culturele instellingen in de gemeente Groningen, in het bijzonder de instellingen die al de wijken in gaan. Vanuit VRIJDAG in de Buurt zien we een rol voor ons weggelegd in afstemming en borging.

4 Kunst op school (Onderwijs en naschools)

4.1 VRIJDAG Onderwijs

Scholen weten VRIJDAG steeds beter te vinden. Er was in 2021 veel mogelijk doordat er bij de scholen ruim financiële middelen beschikbaar waren, onder andere door de NPO gelden. Er kwamen steeds minder ad hoc vragen, scholen staan open voor lange termijn plannen en willen samen bouwen aan gedegen en kwalitatief kunstonderwijs voor alle kinderen.

We werken vraaggestuurd, waardoor er passend aanbod ontstaat dat aansluit bij de activiteiten binnen- en buitenschools. Door onder andere deskundigheidsbevordering van leerkrachten, inrichting van kunstruimtes en hoogwaardige kunstlessen door kunstdocenten van VRIJDAG zorgen we ervoor dat het kunstprogramma duurzaam in de school verankerd wordt en een vaste plek krijgt binnen het curriculum. We komen steeds meer in hart van het onderwijs te terecht, waardoor onze kunstdocenten ook in coronatijd de scholen in mochten.

Steeds gangbaarder wordt het werken vanuit een thema of een maatschappelijk onderwerp en het koppelen van verschillende disciplines. Dit is terug te zien in de projecten die hebben plaatsgevonden.

Team Onderwijs

Het team van kunstdocenten is uitgebreid met nieuwe kunstdocenten uit alle drie de disciplines. Er zijn inmiddels 55 kunstdocenten aan het werk binnen de onderwijsprojecten. Sommigen van hen gaven al cursussen binnen VRIJDAG, maar de meesten komen van buiten VRIJDAG. Wat hen allen kenmerkt is een passie voor het onderwijs en het kunstenaarschap.

Het team wordt regelmatig getraind vanuit VRIJDAG. Zo was er op 24 juni de training “Welk mensbeeld heb jij?” over het pedagogisch handelen binnen het (kunst) maken met kinderen. Helaas kon door corona de rest van het trainingsprogramma in 2021 niet plaatsvinden.

Leergemeenschappen

De Leergemeenschappen bieden een waardevolle mogelijkheid om samen met de school een passende werkwijze te ontwikkelen. In 2021 zijn de leergemeenschappen op de Mytyschool, IKC Borgman Ebbingekwartier en IKC Borgman Oosterpark afgerond.

- De leergemeenschap ‘Zijn in de wereld’ van IKC Borgman Ebbingekwartier sloot af met een voorstelling in hun nieuwe pand. Een voorstelling over afscheid nemen en opnieuw beginnen.
- Op de Mytyschool heeft de leergemeenschap een vervolg gekregen dankzij NPO gelden. Drie kunstdocenten vanuit theater, muziek en beeldende kunst werken daar wekelijks met alle kinderen.
- Op het IKC Borgman Oosterpark is de leergemeenschap doorgegaan in de Verlengde Schooldag. Het schooljaar werd gestart met een bijzonder kunstproject: Draadkunst. De eerste vier weken werkten de school, de SKSG en de wijk, onder leiding van een kunstdocent van VRIJDAG aan een gesamtkunstwerk in en rond de school. Met verschillende draden knoopten en weefden de kinderen van de school, ouders, leerkrachten en kunstenaars uit de wijk op het plein van het IKC. Het verbinden van draden stond in het teken van ontmoetingen en het leggen van nieuwe verbindingen.
- Ook maakte elk kind van het IKC een kraal van klei die uiteindelijk door de kunstdocent, Sandra Vermanen, aan elkaar werden verbonden en een permanente plek in de school kregen. In het najaar is op dit IKC begonnen met de buitenschoolse kunstlessen in het kader van de verlengde schooldag. Het hele schooljaar werken kunstdocenten onder

schooltijd met alle kinderen, die na schooltijd door kunnen met muziek, theater en beeldende kunst.

- Op de van Lieflandschool werd het eerste schooljaar van de leergemeenschap in juli afgesloten met het *Van Liefland Museum: Deze kinderen zijn goud waard!* Onder leiding van twee kunstdocenten, Gerda Schepers en Sara Scholten, werden er zelfportretten gemaakt met accenten van bladgoud. Daarnaast is door deze kunstdocenten een prachtige werkwijze ontwikkeld met instructiefilmpjes en een bundel leskaarten met vijf interdisciplinaire projecten die leerkrachten zelf in de klas kunnen uitvoeren met de kinderen.

Naast de bestaande leergemeenschappen zijn er twee nieuwe voorbereid die in 2022 gaan starten: CBS de Fontein in Ten Boer en de Bekenkampschool.

Meesters in de kunst

In 2021 hebben we ons deskundigheidsbevorderingsprogramma *Meesters in de kunst* voor leerkrachten en pedagogisch medewerkers vernieuwd. Verschillende leerkrachten en pedagogisch medewerkers waren bij ons in huis voor inspiratie, verdieping en nieuwe werkvormen om met kinderen te gaan maken. Er is een brochure gemaakt waarin al het aanbod is gebundeld. Dit aanbod is ook meegenomen in het deskundigheidsbevorderingsaanbod in het kader van Meer Muziek in de Klas, waarvoor scholen zich met vouchers aan konden melden.

In april verzorgde VRIJDAG Onderwijs de workshop *Werk bespreken met kinderen, hoe doe je dat?* tijdens het Noordelijk Festival Cultuureducatie voor het primair onderwijs in Groningen en Drenthe. Daarnaast werd in november weer meegewerkt aan het congres Meer Muziek in de Klas door het verzorgen van twee workshops voor leerkrachten.

In totaal hebben 336 leerkrachten en pedagogisch medewerkers gebruik gemaakt van ons aanbod.

Ieder Kind Muziek

Het programma Ieder Kind Muziek is doorgegaan in de lijn van 2020. De leerlijnen zijn verder verdiept en het team is uitgebreid met nieuwe docenten. Er is extra aandacht besteed aan teambuilding binnen het muziekdocententeam, zodat samenwerken en bij elkaar aansluiten vanzelfsprekender wordt en ze gemakkelijker elkaar lessen over kunnen nemen. Ook is er gewerkt aan het optimaliseren van inhoud en werkwijze. Zo is het de bedoeling pakketten aan te bieden in plaats van losse producten om daarmee de doorlopende leerlijn beter te waarborgen. Daarnaast wordt een aantal nieuwe producten toegevoegd aan deze pakketten: blazen in de klas, hip hop en musical.

Er is gewerkt op 15 scholen, 3867 kinderen namen deel.

Voortgezet onderwijs

Ook dit jaar is er gewerkt voor het voortgezet onderwijs. Zo werd vanuit het netwerk beeldend voor docenten de Smaakroute georganiseerd, waarbij alle beeldende kunstinstellingen waaronder VRIJDAG werden bezocht. Daarnaast deed VRIJDAG mee aan de Culturele Safari voor VMBO leerlingen met het Kunstproject 'Binnenste buiten' waarin de identiteit van jonge mensen werd vastgelegd en gelabeld. Maar liefst 315 leerlingen kwamen die dag bij ons over de vloer.

Overige projecten

Er werden dummy-dagen georganiseerd, een kunstproject met de Nassauschool over het Noorderplantsoen en er werden op diverse schoollocaties ateliers ingericht door VRIJDAG, zodat leerkrachten en kinderen zelf aan de slag kunnen.

4.2 VRIJDAG Naschools

Vanuit de overleggen binnen de leergemeenschappen, de Verlengde Schooldag en de opkomst van IKC's ontstond steeds meer de vraag: hoe kunnen we het plezier, enthousiasme en talent wat binnenschools is ontdekt en aangewakkerd buitenschools doorzetten? Ook de cultuurcoaches van VRIJDAG in de Buurt signaleerden een toenemende vraag naar kwalitatief, laagdrempelig en duurzaam buitenschools cultureel aanbod voor kinderen, zowel bij de scholen als bij de kinderwerkers van de WIJ teams.

Om die reden is er in december 2021 een projectleider Naschools aangesteld die deze vragen gaat oppakken. Deze projectleider richt zich op kinderen in diverse wijken van Groningen en bouwt voort op de binnenschoolse activiteiten.

5 Cursussen/lessen/workshops bij VRIJDAG

Algemeen

Ook 2021 stond helaas vooral in het teken van de coronamaatregelen. Tot 19 mei zat Nederland in een volledige lockdown waardoor we onze gebouwen gesloten moesten houden. Tussen 19 mei en 5 juni mochten we weer volledig open voor kinderen en jongeren en voor volwassenen met een maximum van 2 cursisten per lokaal. Vanaf 5 juni werd de lockdown opgeheven en konden we weer volledig open. We hebben korte cursussen aangeboden tot de zomervakantie en hebben de lessen die online werden gegeven weer op locatie vervolgd.

Na de zomervakantie zijn we vol goede moed gestart met een volledig programma. Het bleef telkens aanpassen in groepsgroottes en ruimtes vanwege de anderhalvemeterregel die in eerste instantie nog gehandhaafd bleef en daarna weer verviel. Vanaf 28 november werd de avondlockdown ingevoerd en op 19 december zaten we opnieuw in een volledige lockdown. Het was daarmee een jaar van continue schakelen en zoeken naar oplossingen en mogelijkheden.

Bijzonder was te merken hoe groot de veerkracht en het aanpassingsvermogen is van onze kunstenaar-docenten en medewerkers. Daarnaast bleken onze cursisten graag weer terug te willen komen, zo was te zien aan de aanmeldingen in september. Uiteraard hebben alle maatregelen wel effect gehad op het aantal deelnemers aan onze cursussen. Ook is het zorgelijk dat veel kunstenaar-docenten vanuit de onzekere zzp-positie gekozen hebben voor andere banen, waardoor de spoeling binnen de cultuursector heel dun is.

Helaas waren er geen festivals dit jaar en ook de LABweek kon niet plaatsvinden.

Vrije Inloop

Voor kinderen van de basisschoolleeftijd werd er op de woensdagmiddag en in de herfstvakantie 14 keer de Vrije Inloop gehouden, waarbij ze ieder keer konden kiezen uit drie verschillende activiteiten (beeldende kunst en theater of muziek). In totaal namen 256 kinderen hieraan deel. 60 kinderen daarvan kwamen via de SKSG. In totaal namen 15 kinderen deel via de Stadspas waarvan 8 met een strippenkaart, waarmee ze 5x kunnen deelnemen.

In de voorjaarsvakantie maakten we vanwege de corona-sluiting een tutorial met een muziek, theater en beeldende opdracht. Kinderen stuurden tekeningen, opgenomen geluidjes en gedachten in die docenten monteerden tot een animatie. De video werd gedeeld en een fysieke presentatie van het project vond plaats in de etalages aan de Walstraat in voorjaar 2021.

Voor het eerst organiseerden we ook een Vrije Inloop voor volwassenen. Op de vrijdagavond boden we iedere week een andere discipline aan. Helaas liep het geen storm en door corona hebben we deze activiteit vooralsnog op een laag pitje gezet.

Cultuurhopper

We boden weer diverse activiteiten aan via de Sport- en Cultuurhopper, die dit jaar ook voor het eerst voor volwassenen werd opengesteld. We konden 121 deelnemers plaatsen en hadden nog 190 inschrijvingen op de wachtlijst.

Online lessen

In 2020 hadden we al veel ervaring opgedaan met het verzorgen van online lessen. Door een bijdrage uit het Innovatiebudget van Stichting OAK konden we streamingsets aanschaffen en onze docenten trainen om met deze apparatuur te kunnen werken. Dit leverde daarnaast weer werk op voor een aantal van onze zzp'ers. Helaas moest dit door de lange lockdown ook allemaal online plaatsvinden. 10 docenten namen deel aan deze trainingen.

Herfstproject voor jongeren: OMG am I an artist now?

Aangezien we vlak voor de zomer onze gebouwen weer mochten openen, ontstond het idee om gedurende twee weken de gebouwen aan jongeren uit diverse wijken ter beschikking te stellen. Er

werd een plan gemaakt om jongeren uit de wijken op te halen en mee te nemen naar de maaklokalen van VRIJDAG, om vervolgens het resultaat hiervan mee terug te nemen de wijken in. Hierbij werkten we nauw samen met de cultuurcoaches van VRIJDAG in de Buurt. Tegelijkertijd bood dit een mooie klus voor zzp'ers.

Het project kon bekostigd worden vanuit het Sociaal Steunpakket Cultuur van de Gemeente Groningen. Vanwege de te korte termijn en de vele activiteiten die al georganiseerd werden voor jongeren in de zomervakantie, werd besloten het project te verplaatsen naar de herfstvakantie.

Het project werd vraaggestuurd ingestoken door het faciliteren van professionele ruimtes waar inspirerende docenten, kunstenaars, theatermakers en muzikanten samen (in co-creatie) met jongeren konden maken. Er werd gekozen te werken met kunstenaar-docenten die juist die jongeren aan zich konden binden die niet direct de stap maken naar een VRIJDAG-locatie.

Het project vond plaats in ons gebouw aan de Noorderbuitensingel om het voor de jongeren overzichtelijk en vertrouwd te houden. De jongeren werden gedurende de week begeleid door een kernteam, een vast team van vijf docenten, die het gehele project aanwezig waren. Naast dit kernteam waren er verschillende gastdocenten bij betrokken die workshops gaven, waarbij de nadruk lag op de jongeren te inspireren. Iedere dag waren er ongeveer 20 jongeren actief, waarvan een aantal meerdere dagen meedeed. In totaal waren er 46 unieke jongeren die deelnamen. De week mondde uit in een presentatiemoment. Na afloop van het project ontvingen alle jongeren een artistiek souvenir in de vorm van een persoonlijke film.

5.1 Beeldende kunst

Er zijn ongeveer evenveel cursussen geprogrammeerd als in een normaal jaar, maar door de lockdowns hebben er veel minder cursussen en lessen plaatsgevonden. Daarnaast werd de groepsgrootte beperkt door de anderhalvemeterregel.

Behalve het reguliere aanbod was er in het beeldende programma enige ruimte voor vernieuwing. Zo is de meer duurzame benadering binnen de cursussen mode en textiel verder uitgebouwd en zijn de cursussen Stop-motion gestart. De vernieuwing zit bij beeldende kunst daarnaast vooral in het aanbod KORT. Er vond in dat kader een zomer-driedaagse plaats in september en in het najaar konden we gelukkig een aantal weekends organiseren met korte workshops.

Opvallend is dat een aantal beeldende kunstdisciplines zeer populair is, waardoor er grote wachtlijsten ontstaan. Dit is het geval bij keramiek en edelsmeden. Ook meubelontwerpen en maken en de cursussen tekenen en schilderen zijn zeer in trek. Door ruimtegebrek kunnen er geen extra cursussen geprogrammeerd worden.

Voor kinderen en jongeren zijn er 39 ateliers en cursussen aangeboden waaraan in totaal 339 kinderen en jongeren deelnamen. Ook de Vooropleiding Minerva vond weer twee keer plaats met 17 en 16 deelnemers.

We organiseerden 158 cursussen voor volwassenen, met in totaal 1559 deelnemers.

54 kinderen maakten kennis met ons beeldende aanbod door middel van een kinderfeestje.

Presentaties konden helaas niet plaatsvinden, al hebben we in ons eigen gebouw wel zoveel mogelijk werk getoond. De tentoonstelling Kinderatelier in het UMCG die al gestart was in 2020, werd in 2021 verlengd.

5.2 Muziek

Ook bij muziek geldt dat veel activiteiten vanwege de coronamaatregelen niet door zijn gegaan. De lessen zijn voor een groot deel tijdens de lockdowns online voortgezet. In 2020 hebben we al veel ervaring op kunnen doen met online en digitale alternatieven. Daaruit bleek dat muzieklessen goed te vervangen zijn door een online variant, maar dat dit bij de meeste samenspeelactiviteiten anders ligt. Om die reden zijn veel van deze activiteiten in de lockdowns tijdelijk stilgelegd.

In 2021 is de nieuwe programmeur muziek begonnen bij VRIJDAG, die veel aandacht en tijd heeft besteed aan onderzoek naar het nieuw te ontwikkelen onderwijsconcept. Er is inmiddels een document opgesteld als fundament voor de afdeling muziek bij VRIJDAG. Dit document gaat in op de veranderingen in de maatschappij en het onderwijs en geeft uitgangspunten voor muziekdidactiek voor deze tijd. Met alle input die is verzameld tijdens sessies met het muziekdocententeam wordt er verder gebouwd en wordt er toegespitste training en ondersteuning aangeboden. Hoe zet je bijvoorbeeld in op creativiteit in je muziekles door meer ruimte te maken voor improvisatie? Hoe gaan we om met blended learning en hybride onderwijs? Trainingen over deze thema's vinden plaats in het nieuwe seizoen.

Er is een begin gemaakt met een aantal nieuwe programma's, die aansluiten bij de missie van VRIJDAG en de vernieuwingen binnen muziekonderwijs, dat gedragen wordt door het docententeam muziek. Om alle Groningers te kunnen bereiken, wil je toegankelijk en aantrekkelijk zijn voor een breed publiek. Ook willen we meegaan met technologische ontwikkelingen en ruimte maken voor nieuwe muziekstijlen en lesvormen:

- De voorbereidingen voor de lancering van STUDIO 10 zijn gedaan. Het is een open werkplek voor elektronische muziek, met een andere lesvorm. De eerste aanzet voor deze vorm is gegeven tijdens het Herfstproject voor jongeren *OMG, am I an artist now?*
- Binnen het nieuw ontwikkelde programma Vrije Muzikanten wordt sterk ingezet op de brede muzikale ontwikkeling, zowel auditief, creatief als cognitief en begrijpend. De Kobranie-methode is het uitgangspunt voor de cursus: een muzikale werkvorm die groepen improviserend laat samenspelen. Cursisten met en zonder muzikale ervaring kunnen meespelen. Het programma heeft ondanks corona een blok kunnen draaien waarbij positieve feedback is ontvangen van de deelnemers. In het nieuwe seizoen wordt dit programma weer opgenomen in de programmering en doorontwikkeld.
- Er zijn voorbereidingen getroffen voor een nieuw orkest voor kinderen en jongeren. Ook hier is weer gezocht naar vernieuwende elementen om echt iets anders aan te bieden naast wat al bestaat. Afgelopen jaar is gewerkt aan het concept van 'Het orkest van de toekomst'. Dit orkest zal een eigentijds programma spelen afkomstig uit diverse muziekstijlen, windstreken en culturen.

Wat wel heeft kunnen plaatsvinden is een samenwerking met het PCC (Prins Claus Conservatorium) waarbij studenten van de afdeling klassiek, vanuit een opdracht binnen hun curriculum, meerdere 'creative workshops' ontworpen en organiseerden voor cursisten van VRIJDAG in de leeftijdsgroep van 10-18 jaar. Ongeveer 25 cursisten van VRIJDAG plus nog 5 cursisten vanuit de talentgroep van Kunstencentrum Quintus uit Kampen hebben deelgenomen.

In september is een project gestart vanuit de Hanze Hogeschool met de opleiding Event Management. Een projectgroep van 5 studenten hebben gewerkt aan een event (nieuwjaarsconcert) voor de afdeling muziek. Dit kon vanwege corona helaas ook niet plaatsvinden. Concepten en draaiboeken die zijn ontwikkeld kunnen in het nieuwe seizoen worden uitgerold.

Afgelopen jaar zijn samenwerkingsverbanden geïntensiveerd met externe partijen uit het (brede) werkveld als conservatoria, muziekopleidingen, muziekscholen, kunstinstellingen met vergelijkbare doelen en uitdagingen en het lectoraat Lifelong Learning in Music, voor het uitwisselen van kennis en ervaring.

Met het PCC is een nieuw stagetraject ontwikkeld. Zo kan een student naast het volgen van een traditionele instrumentale stage bij een mentor ook in de volle breedte van het aanbod observeren, deelnemen, ontwerpen en meedenken over onderwijsvernieuwingen en nieuwe vormen. In het nieuwe jaar verwelkomen we ruim 30 stagiaires vanuit het PCC. Naast het PCC doen ook een tiental stagiaires vanuit de opleiding Kunst en Multimedia richting artiest/muzikant van het Noorderpoort praktijkervaring bij ons op. Een student van de Hanze Hogeschool heeft binnen de

opleiding Communication & Multimedia Design een afstudeerproject gedaan over blended learning. Deze samenwerkingen met studenten zien wij als waardevol omdat ze veel innovatieve en verfrissende inzichten en ideeën voor onze afdeling en organisatie geven.

Er is een samenwerking gestart met Quiet, een organisatie die zich inzet voor mensen in een armoedesituatie. Dankzij een subsidie vanuit Eurosonic Noorderslag, bestemd voor muziekonderwijs, is een plan ontwikkeld om muziekonderwijs voor deze doelgroep vanuit VRIJDAG muziek te organiseren en te faciliteren. Bij versoepeling van de coronamaatregelen wordt dit plan spoedig in het nieuwe jaar uitgerold.

In oktober vond het Groninger Pianofestival plaats met in totaal 65 deelnemers. In diezelfde maand organiseerde VRIJDAG het enige Kinderconcertje, waar 30 leerlingen actief aan deelnamen en dat bezocht werd door 110 man publiek.

De aantallen deelnemers zijn bij muziek enigszins teruggelopen. Dit is goed te verklaren vanwege het vertrek van een aantal docenten en de gevolgen van de lockdowns. Ook hebben er weinig presentaties plaats kunnen vinden.

5.3 Theater

Theater heeft ondanks alle coronamaatregelen nog veel mooie (online) presentaties neer kunnen zetten. Dankzij een extra subsidie vanuit het Sociaal Steunpakket Cultuur van de Gemeente Groningen hebben we een aantal projecten corona-proof uit kunnen voeren. Wel moesten ook die projecten weer bijgesteld worden doordat we wederom in een volledige lockdown terechtkwamen:

- 9 jongeren uit jaar 2 van de Theater Plusroute lieten zich nadat hun theatervoorstelling moest worden geannuleerd niet uit het veld slaan. In een maand tijd maakten zij de online voorstelling *Namaaksel*, die zij op 19 februari presenteerden. De voorstelling werd door middel van film en live zoom performances gezamenlijk gemaakt vanuit hun eigen huis. De voorstelling, geregisseerd door Rozan Vergeer, werd door ongeveer 50 mensen bekeken.
- In het *Ramenproject* zou het publiek een route lopen langs ramen (gebouwen van VRIJDAG, huizen en winkels in de stad) en achter ieder raam een ander 'kunstwerkje' zien als reflecties van de tijd waarin we leven. Dit werd noodgedwongen aangepast naar een vorm waarin het theaterpand digitaal verbeeld werd binnen zoom, met break-outrooms die de verschillende ruimtes voorstelde. De verschillende presentaties die het publiek zo kon bezoeken waren gestoeld op het onderzoek naar digitaal theater dat de theaterdocenten hadden uitgevoerd met hun cursisten. Deze presentatie trok 247 bezoekers.
- De raamexpositie *Antigone 2.0* was het resultaat van het Griekenproject door de kinderen van de routes 10-12 jaar. 25 kinderen vertelden middels hun eigen fotoportret waar hun naam vandaan komt en stelden zich de vraag: wat geeft mij hoop? Ze schreven dialogen en nodigden mensen uit hun omgeving uit de andere stem zelf in te vullen. De beeldende resultaten (portretten en brieven) werden, als resultaat van dit online project, vanaf 20 februari geëxposeerd voor de ramen van het pand aan de Sint Jansstraat. Het publiek kon deze expositie, ingericht door Gerda Schepers, van buitenaf bezoeken.
- De voorstelling *Mijn Luna* werd gemaakt door 7 jongeren uit de Theater Plusroute jaar 1, samen met regisseur Zen Roorda, drummer Louis van Sinderen, geluidstechnicus Rinse de Jong en audiokunstenaar Peter Zwart. Het mondde uit in een echte professionele audiovoorstelling, die vanaf mei te beluisteren was.
- Ondanks het niet doorgaan van Noorderzon heeft de Theater Plusroute jaar 2 onder leiding van theatermaker Philipp Cahrpitt een beeldende locatievoorstelling gespeeld op de vloeivelden van het Suikerunieterrein. In totaal 29 mensen hebben de voorstelling bijgewoond.

De routes voor kinderen en jongeren zijn voor een groot deel gestoeld op samenwerking met een partner uit de stad:

- Het Schouwburgproject zou eigenlijk plaatsvinden in de eerste helft van 2021, maar werd door corona verplaatst naar het najaar. Alle groepen van de routes 12-13 jaar en 14-15 jaar zijn naar *Trojan Wars* geweest van HNTJong. Het daaropvolgende weekend hebben de 33 jongeren in de Stadsschouwburg hun eigen locatieproject rondom dit thema gemaakt en gepresenteerd in de schouwburg.
- De jongeren van de Route 16-20 jaar zouden in samenwerking met Jonge Harten het project *Atelier XYI* aangaan. De jonge makers van Jonge Harten (Marleen Hendrickx en regisseuse Hanna Timmers) kwamen als artist-in-residence in ons pand aan de Noorderbuitensingel. In ruil daarvoor speelden zij een try-out voor de jongeren, gingen ze in gesprek met hen. Ook zouden deze makers twee dagen met de jongeren werken aan de thematiek van deze voorstelling om dit vervolgens te presenteren tijdens Jonge Harten. Dit tweede deel is geannuleerd door corona.
- Beeldend muziektheatergezelschap Het Houten Huis is partner in de Route voor 10-12 jaar. In deze samenwerking staat uitwisseling van expertise centraal. Daarnaast geven we de kinderen de ervaring van het werken met en het bezoeken van een professioneel gezelschap. Helaas is dit project in zijn geheel niet doorgegaan.
- In het najaar deden 7 jongeren van de Theater Plusroute mee aan het 48hours filmproject onder leiding van videomaker Sander Roux en maakten hiervoor binnen 48 uur een eigen film, waarin iedere jongere zijn eigen rol had binnen het team: van actrice tot opnameleider.

Voor volwassenen zijn de cursussen Acteren, Theatergeschiedenis en Theaterkijken voor volwassenen toegevoegd aan de programmering. Met Acteren wordt een goed vervolg geboden na de introductie cursus, zodat men niet direct een vierjarige opleiding als de TSV hoeft te volgen. Theatergeschiedenis en Theaterkijken voor volwassenen bieden verdieping in theater vanuit een andere invalshoek: de cursist voert hier niet uit, maar bestudeert theater. Bij de cursus Theaterkijken voor volwassenen staat VRIJDAG in direct contact met de educatiemedewerker van SPOT Groningen.

In de zomer vond het TSV-Totaalweekend plaats waarbij alle jaarlagen van de Theaterschool voor volwassenen met elkaar een weekend theater maakten, om dit vervolgens aan elkaar (geen publiek wegens corona) te presenteren. Voor de TSV hebben we in het najaar een extra instroommoment gecreëerd. Hierdoor zijn er 8 nieuwe cursisten ingestroomd, waardoor straks de TSV weer voldoende aanwas heeft voor de jaren erna.

In samenwerking met het UMCG zijn kinderen en jongeren actief geweest als simulatiepatiënt voor artsen in opleiding. Hiervoor is een spelerspoule opgezet van 17 spelers die getraind worden door Aike Vogelzang.

6 VRIJDAG interne organisatie

6.1 Marketing & Communicatie

Begin 2021 vertrok de coördinator van de afdeling MarCom. Per 1 maart trad de nieuwe coördinator (Mintsje Boersma) aan.

Grootste vernieuwing binnen de afdeling marketing & communicatie is de start met online campagnes voeren. De Corona-maatregelen vroegen om veel flexibiliteit waardoor drukwerk minder aantrekkelijk werd. Om direct maar ons voordeel hiermee te doen, hebben we met externe hulp nieuwe online kennis ingekocht. De eerste campagnes zijn ingericht in samenwerking met een externe expert, de campagnes daarna werden door het team zelf ingericht met een blik over de schouder van de online specialist. Een waardevolle aanvulling op onze communicatiemiddelen.

In 2021 is er veel tijd besteed aan communicatie rondom de Corona-maatregelen; sluiting, (her)opening, mogelijkheden en onmogelijkheden. Vanwege de pandemie hebben we geen studioshoot kunnen doen en daarom gekozen voor een grafisch campagnebeeld. Ondanks dat dit niet onze eerste keus was en is, heeft het wel heel goed uitgekapt. Het beeld leende zich goed voor animaties en heeft het, zeker online, heel goed gedaan. Vooral van een jongere doelgroep kregen we hele positieve reacties op deze beeldtaal.

Met een aantal VRIJDAG-docenten hebben we campagne gevoerd via hun digitale kanalen. Zij hebben een netwerk dat een goede aanvulling is op ons bereik. Met de inzet van docenten in de marketing gaan we verder experimenteren; zij zijn namelijk hét VRIJDAG-gezicht voor cursisten.

Er is dit jaar meer ingezet op zichtbaarheid op straat en op scholen. We hebben drie grote postercampagnes gedaan en hebben meerdere keren op alle basisscholen in de stad een flyer meegegeven aan ieder oudste kind in het gezin. Met team Onderwijs ontwikkelden we een concept om na een muzikles in de klas de leerlingen een leskaart mee te geven om thuis met familie muziek te kunnen maken. Hopelijk weten de enthousiaste leerlingen en ouders zo makkelijker de weg te vinden naar buitenschools muziek aanbod.

In mei proostten we samen op de lancering van KultuurCentrale. Het platform ontwikkelt zich zowel aan gebruikerszijde als wat betreft functionaliteiten aan de achterzijde tot het platform dat we voor ogen hadden. Er zijn al vele nieuwsberichten en projecten aangemeld, in een heel aantal gevallen heeft KultuurCentrale een match kunnen realiseren tussen culturele vragen en aanbod in Groningen.

In samenwerking met Groninger Dorpen vierden we in september de heropening van het culturele leven met de campagne 't Ken Weer. In heel veel buurt- en dorps huizen traden culturele partijen op en ontmoetten dorps- en buurtgenoten elkaar. Een samenwerking die we direct een vervolg hebben gegeven middels het verzenden van een gezamenlijk informatiepakket aan dorpsverenigingen. We hopen in de toekomst vaker samen te kunnen werken met Groninger Dorpen, onze doelstellingen liggen soms heel dicht bij elkaar.

Omdat MBO-scholieren afgelopen jaar zeer moeizaam stageplekken wisten te vinden, kregen we het verzoek van het Noorderpoort of wij opdrachten hadden voor hun studenten. We hebben drie opdrachten gepitched die allen door groepjes studenten zijn uitgevoerd. Een erg leuke samenwerking die in 2022 zeker een vervolg zal krijgen.

6.2 Facilitaire Dienst

De afdeling Bedrijfsbureau is in 2021 omgedoopt naar Facilitaire Dienst. Het hoofd van deze afdeling trad aan in de zomer van 2020 en was er dus in 2021 aan toe een aantal zaken te optimaliseren.

Veel aandacht is gegaan naar de medewerkers en het beter (flexibeler en efficiënter) inroosteren. Daarbij werkte de telkens wisselende coronamaatregelen verstrend.

Een voortdurend punt van aandacht is een betere samenwerking en afstemming tussen de facilitaire dienst en de organisatoren van activiteiten. Het komt nog te vaak voor dat de facilitaire dienst niet tijdig is geïnformeerd over geplande activiteiten en dus ter plekke moet improviseren. Binnen de facilitaire dienst is per augustus 2021 een teamstructuur ingevoerd met voor elk locatie een team, zodat de coördinator van elke team het eenduidige afstempunt kan zijn.

Voor de schoonmaak is beleid gevoerd waardoor er meer schoonmakers in dienst zijn. Naast meer binding en betrokkenheid geeft dit een kostenreductie.

Het onderhoud van de panden is afgestemd op de gebruiksduur die nog rest voordat we naar de nieuwbouw gaan of, voor de afdeling Muziek, voordat we naar de tijdelijke huisvesting gaan. Dit beleid resulteerde ook in een kostenreductie.

6.3 Personeel & Organisatie

VRIJDAG heeft zich verbonden aan de Fair Practice Code en aan de Code Diversiteit en Inclusie en doet haar best om hier vorm aan te geven.

De reguliere personeelsbijeenkomsten waren dit jaar digitaal vanwege de Covid19-maatregelen. Ter bevordering van het onderlinge sociale contact zijn er van maart tot in juni ook succesvolle online bijeenkomsten geweest: de Koffiekantine. Een redactie bereidde een programma voor met veel human interest.

Dit jaar is er vorm gegeven aan strategisch HRM. Er zijn 4 strategische uitgangspunten voor het HRM-beleid geformuleerd.

Ook heeft P&O aandacht besteed aan het verbeteren van HR-werkprocessen. En is er vanuit P&O organisatiebreed ingezet op rolverduidelijking en daarmee het verbeteren van de onderlinge samenwerking.

De informatievoorziening naar de medewerkers is in 2021 verbeterd door het publiceren van een online personeelsgids die voortdurend wordt geactualiseerd.

In de loop van dit jaar is een online systeem voor personeelsmanagement (Loket / co-pilot) in gebruik genomen voor leidinggevendenden. Het personele archief is er in ondergebracht en ook kunnen de medewerkers nu online hun personeelsdossier inzien.

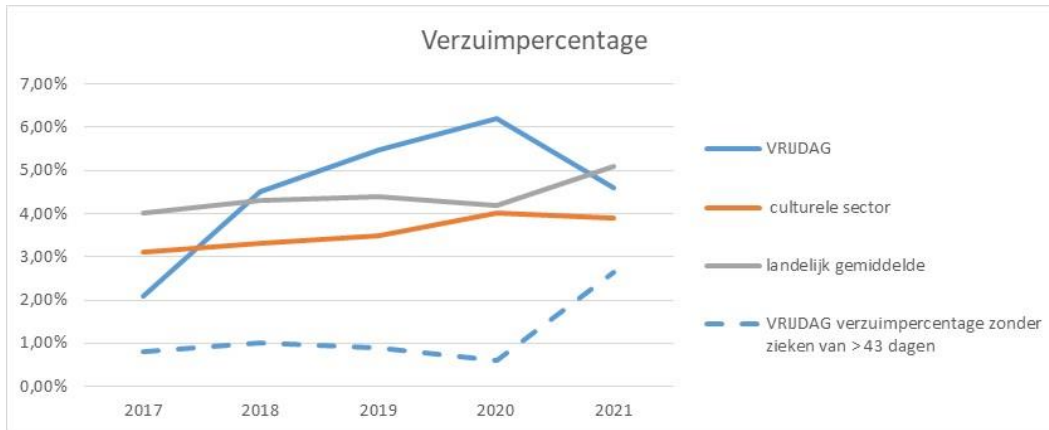
Een onderwerp dat in 2021 wereldwijd in de aandacht stond was het risico van grensoverschrijdend gedrag op de werkplek. VRIJDAG heeft hiervoor een vertrouwenspersoon buiten de eigen organisatie en dit is verwoord in de personeelsgids en in de CAO.

Mede door de vragen die de ondernemingsraad stelde werden we ons er van bewust dat er binnen VRIJDAG geen ZZP-beleid was geformuleerd. Dit is opgepakt en zal in 2021 gecompeteerd worden. Een aspect dat hierin benoemd wordt is het beloningsbeleid (Fair Pay).

VRIJDAG valt onder de CAO-KE (Kunsteducatie). Deze CAO is per 1 november 2021 vernieuwd en loopt tot en met 31 december 2022. Een aspect in deze CAO is het herzien van het functiehuis en de bijbehorende functiewaardering. Dit zal binnen VRIJDAG in 2022 opgepakt worden.

Het functioneren van de afdeling p&o werd in 2021 gehinderd door uitval wegens ziekte van de adviseur p&o. Gelukkig was er voor het uitwerken van strategisch HRM tijdelijk een extra p&o-adviseur ingehuurd en kon deze opschalen als vervanger.

Het verzuim heeft zich in 2021 goed ontwikkeld. Natuurlijk was er door Covid19 sprake van veel kortdurend verzuim, maar het langdurig verzuim is flink verminderd.

6.4 Financiën

Evenals in 2020 hebben we ook in 2021 vanwege Covid maatregelen minder activiteiten kunnen uitvoeren en hebben daardoor minder kosten en opbrengsten gegenereerd. Omdat de structurele subsidies van de gemeente en de provincie Groningen niet zijn gewijzigd konden we 2021 met een klein positief resultaat afsluiten.

Begin 2021 gaf de controller die in 2020 voor 0,2 fte was aangesteld te kennen deze aanstelling niet te willen verlengen vanwege persoonlijke situatie. Mede op haar advies is de vacature niet vacant gesteld maar is het gesprek aangegaan met een van onze medewerkers die de ambitie heeft zich te ontwikkelen als financieel medewerker met wellicht de mogelijkheid om op termijn het hoofd financiën op te volgen wanneer die met pensioen gaat. Zij is inmiddels met een deeltijdopleiding 'Finance & Control' aan de Hanzehogeschool gestart.

VRIJDAG gebruikt het softwarepakket Exact Globe voor de financiële administratie. Deze software draait op een server die in ons eigen gebouw staat. We hebben geconstateerd dat de connectie tussen Cursad (cursusadministratie) en Exact Globe te wensen overlaat. Een verbetering van deze connectie vraagt om een flinke financiële investering. Daarnaast hebben we ook de intentie zoveel mogelijk te werken met software die online beschikbaar is. Dit was reden om ons te oriënteren op een vervanger voor Exact Globe. De keuze is gevallen op AFAS en de planning is om per 1 januari 2023 over te stappen van Exact op AFAS.

Naar aanleiding van de accountantsrapportage over het jaar 2020 zijn enkele verbeteringen doorgevoerd:

- binnen de workflow van het verwerken en autoriseren van de facturen heeft elke gebruiker zijn eigen inlog gekregen
- voor de aanwezigheidsregistratie van cursisten is gekozen dit alleen voor groepsactiviteiten bij te houden. De registratie van individuele cursisten wordt door de docent doorgegeven aan de cursusadministratie. Op basis hiervan vindt aanstelling of uitbetaling plaats.

6.5 Nieuwe huisvesting

In december 2020 heeft de gemeenteraad ingestemd met de plannen voor nieuwe huisvesting en hier krediet voor verleend. In 2021 is de architect geselecteerd: NEXT Koschuch. In de loop van het jaar is een gebouwoontwerp ontwikkeld waarin we als VRIJDAG geheel tot ons recht komen.

Om een en ander in goede banen te leiden is er begin 2021 een projectleider Nieuwe Huisvesting aangesteld.